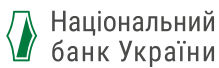

СПОЖИВАЧ

Берете споживчий кредит?

На що звернути увагу?

Споживчий кредит – це кошти, які позичає вам банк на певний час для купівлі якогось товару або оплати певної послуги. Ви плануєте купити ноутбук, пральну машину чи телевізор, а потрібної суми не вистачає? Споживчий кредит – це вихід із такої ситуації. Банк позичить вам кошти на певний термін під певний відсоток. Перед тим, як йти до банку, дізнайтесь про повну вартість та всі умови споживчого кредиту.

КРОК 1

Визначтесь з терміном кредиту

- Від цілі кредиту залежить його термін. Великі цілі (нерухомість чи авто) вимагають більшої суми грошей, відповідно вам доведеться довше його виплачувати. Зазвичай такі кредити вигідніші, ніж нецільовий споживчий кредит. Адже банк отримує заставу, відповідно ризику кредитора нижчі;
- Нецільовий споживчий кредит надається на будь-які цілі, однак зазвичай відсоткова ставка за таким кредитом буде вищою, ніж за цільовим.

КРОК 2

З'ясуйте повну реальну вартість кредиту з усіма комісіями

- Реальну вартість кредиту можна дізнатися завдяки паспорту кредиту та іншим істотним умовам послуги, які публікують банки;
- Завдяки цим документам клієнт може з'ясувати не лише відсотки за користування, але й комісію за видачу коштів, регулярну щорічну комісію, комісію за відкриття банківського рахунку та усі додаткові платежі.

КРОК 3

Оберіть тип погашення кредиту

- Виплачувати кредит можна одноразово або поступово;
- Банки пропонують два типи погашення кредиту: класичний (диференційований) та рівними частинами (ануїтетний);
- При класичному типі** погашення на початку терміну розміри платежів вищі, але поступово зменшуються з кожним новим періодом. Це відбувається за рахунок того, що тіло кредиту ділиться на рівні частини, а платіж за відсотками зменшується щомісяця. У результаті, ви заплатите найбільший платіж першого місяця, а найменший платіж – останнього;
- При погашенні рівними частинами** ви будете сплачувати однакові суми у кожному періоді. Особливість таких сплат у тому, що на початку банк закладає у них здебільшого відсотки за користування кредитом і лише ближче до кінця строку – тіло кредиту. Тому у разі дострокового погашення кредиту клієнт банку має виплатити більшу частину тіла, оскільки відсотки «наперед» вже були погашені.

КРОК 4

Перевірте, чи включені до кредиту додаткові послуги

- Варто уважно читати договір. Адже фінустанова може включити до споживчого кредиту ще й додаткові послуги. Такою послугою може бути, наприклад, страхування життя;
- Враховуйте, що додаткові послуги – це додаткові платежі;
- Ви маєте право відмовитися від додаткових послуг під час оформлення споживчого кредиту.

КРОК 5

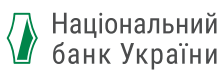

З'ясуйте умови дострокового погашення

- Українське законодавство не містить жодних обмежень щодо дострокового погашення кредиту;
- Тому варто звертати увагу на формулювання у договорі. Адже фінустанова може прописати штрафи чи комісії у випадку дострокового погашення.

ЗНАЙ СВОЇ ПРАВА!

Берете кредит на житло?

На що звернути увагу?

Іпотека – це кредит на купівлю житла. Він надається банком під відсоток, а гарантією повернення є застava вашої нерухомості: квартири чи будинку. Зазвичай іпотечний кредит передбачає надання великої суми грошей на довгий термін. Перед тим, як оформити іпотеку, ви повинні усвідомити всі ризики, а також спрогнозувати свої витрати та доходи упродовж усього терміну кредиту.

КРОК 1

Детально вивчіть пропозиції банків

- Усі банки повинні публікувати паспорт кредиту на житло та основні умови (істотні характеристики) в єдиному вигляді з однаковою структурою;
- До основних умов кредиту належать: сума, строк, реальна процентна ставка, тип ставки, розмір першого внеску тощо.

КРОК 2

Перевірте розмір першого внеску

- Зазвичай умовою іпотечних договорів є перший внесок (аванс), який ви сплачуєте самостійно. Наприклад, 40% від вартості квартири ви сплачуєте з власних коштів, а 60% – банк надає вам у кредит;
- Розрахуйте свої фінансові можливості. Від розміру авансу залежатиме строк повернення вами кредиту.

КРОК 3

З'ясуйте тип відсоткової ставки

- Ставка за кредитом може бути змінювана або фіксована;
- Якщо ставка змінювана, то в паспорті кредиту має бути описаний порядок зміни та вказаний індекс, який застосовується для розрахунку. Як правило, для визначення ставки за кредитом банки використовують Український індекс ставок за депозитами фізичних осіб (UIRD). Значення індексу щоденно оновлюється та оприлюднюється на вебсайті НБУ.

КРОК 4

Дізнайтесь повну річну ставку зі всіма комісіями

- Під час визначення вартості кредиту враховуйте не лише відсоткову ставку, а й інші можливі витрати. Зважайте на плату за страхування майна, послуги нотаріуса та в деяких випадках – оцінку нерухомості.

КРОК 5

З'ясуйте графік сплати відсотків та умови повернення кредиту

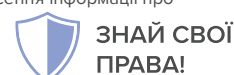
- Також паспорт кредиту має містити:
- графік сплати тіла кредиту та відсотків;
 - схему погашення (диференційована чи ануїтетна);
 - спосіб повернення;
 - інформацію про дострокове погашення кредиту.

КРОК 6

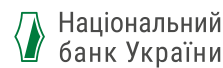

Уважно прочитайте договір та ознайомтеся із можливими наслідками несвоєчасної сплати кредиту

- Переконайтесь, що кожен пункт договору вам зрозумілий;
- Обов'язково зверніть увагу на наслідки несвоєчасного виконання вами зобов'язань за кредитом;
- Банк має зазначити розмір неустойки (штраф, пеня) та порядок її сплати;
- Також банк має повідомляти про інші можливі заходи, якщо ви припините виконувати кредитний договір (стягнення застави, унесення інформації про боржника до Кредитного реєстру НБУ, формування негативної кредитної історії).

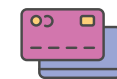

ЗНАЙ СВОЇ ПРАВА!

Відкриваєте рахунок у банку?

На що звернути увагу?

Розраховуватися за покупки, поповнювати мобільний, платити за комунальні послуги – все це зручно та безпечно робити за допомогою банківського рахунку. Проте, відкриваючи його та підписуючи договір з банком, варто спочатку уважно ознайомитися з умовами обслуговування, дізнатися тарифи та можливі комісії, а також перевірити наявність кредитного ліміту.

КРОК 1

З'ясуйте плату за обслуговування рахунку

- Значна кількість банків не стягує плату за обслуговування рахунку. Проте є винятки. Тому варто звернути увагу на цей пункт у договорі.

КРОК 2

З'ясуйте комісію за зняття коштів у касі

- Зазвичай, якщо ви знімаєте кошти в касі банку, який видав картку, комісія становитиме від 0% до 1,5% від виданої суми;
- Якщо ви знімаєте кошти в касі іншого банку, комісія може сягати до 2,5%, додатково може бути стягнуто фіксований платіж від 3 до 15 гривень;
- Якщо ви знімаєте кошти за рахунок кредитного ліміту, комісія становитиме близько 4-5%;
- Також потрібно зважати, що кошти у валюті зі свого валютного рахунку можна зняти лише в банку, який видав картку. Інші українські банки зможуть видати лише конвертовані в гривню кошти.

КРОК 3

З'ясуйте комісію за перекази грошей

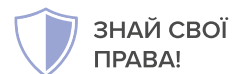
- Вартість переказу коштів зазвичай становить від 0% до 1,5%. Часто, якщо ви переказуєте кошти на рахунок у вашому ж банку, комісія менша (або її немає взагалі), ніж під час переказу на рахунок у іншому банку;
- Деякі банки утримують фіксовану суму залежно від суми переказу. Як правило, це 3-5 грн;
- Під час переказу за рахунок кредитних коштів комісія становить не менше 4%.

КРОК 4

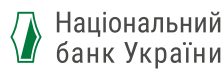

Перевірте наявність кредитного ліміту

- Деякі банки автоматично встановлюють кредитний ліміт на поточні рахунки клієнтів;
- Коли ви перевірятимете баланс рахунку, то бачитимете загальну суму коштів з урахуванням кредитного ліміту. Так, ви можете користуватися кредитними коштами, навіть не знаючи про це;
- Якщо ви не потребуєте встановлення кредитного ліміту, відмовтеся від нього, коли підписуєте договір із банком.

ЗНАЙ СВОЇ ПРАВА!

Берете кредит на авто?

На що звернути увагу?

Кредит на автомобіль – один із видів цільових кредитів. Тобто гроші вам дають на конкретну покупку – автомобіль. Основна особливість: поки ви не погасите кредит, автомобіль буде знаходитися у заставі банку. Інакше кажучи, ви не зможете його продати без дозволу фінустанови. Перш ніж купувати авто у кредит, ви повинні оцінити свої фінансові можливості та зіставити свої витрати з доходами упродовж усього терміну кредиту.

КРОК 1

Вивчіть пропозиції банків

- Усі банки повинні публікувати паспорт кредиту та основні умови (істотні характеристики) автокредиту у єдиному вигляді з однаковою структурою;
- До основних умов кредиту належать: сума, строк, реальна процентна ставка, тип ставки, розмір першого внеску тощо.

КРОК 2

Перевірте розмір першого внеску

- Умовою автокредиту може бути перший внесок (аванс), який ви сплачуєте самостійно. Наприклад, 10% від вартості авто ви платите з власних коштів, а 90% – надає вам банк у кредит;
- Розрахуйте свої фінансові можливості. Від розміру авансу залежатиме тривалість повернення вами кредиту.

КРОК 3

Дізнайтесь повну вартість кредиту

- При визначенні вартості кредиту враховуйте не лише відсоткову ставку, а й інші додаткові платежі;
- Насамперед йдеться про оплату послуг страховика (КАСКО та страхування цивільної відповідальності), державного реєстратора та нотаріуса. Також банки іноді беруть комісію за надання кредиту;
- Уважно читайте всі умови кредитного договору, зокрема рядки дрібним шрифтом.

КРОК 4

З'ясуйте тип відсоткової ставки

- Ставка за кредитом може бути фіксована або змінювана;
- Якщо ставка змінювана, то у паспорті кредиту має бути описаний порядок зміни та вказаний індекс, який застосовується для розрахунку.

КРОК 5

З'ясуйте графік сплати відсотків та умови повернення кредиту

- Також паспорт кредиту має містити:
- графік сплати тіла кредиту та відсотків;
 - схему погашення (диференційована чи ануїтетна);
 - спосіб повернення;
 - інформацію про дострокове погашення кредиту.

КРОК 6

Ознайомтеся із можливими наслідками несвоєчасної сплати кредиту

- Обов'язково зверніть увагу на наслідки несвоєчасного виконання вами зобов'язань за кредитом;
- Банк має вказувати розмір неустойки (штраф, пеня) та порядок її сплати;
- Також банк має повідомляти про інші можливі заходи у разі, якщо ви припините виконувати кредитний договір (стягнення застави, внесення інформації про боржника до Кредитного реєстру НБУ, формування негативної кредитної історії).

ЗНАЙ СВОЇ ПРАВА!